Sri J. MOHAMED IMAM.—It is very dangerous.

Mr. SPEAKER.—Yes, just wait. The amounts required in all these cases are proposed to be met by re-appropriation. The only circumstance which required that these demands should come up before the House was the fact that the expenditure incurred was in respect of what is called 'new service'. The expression 'new service' is to be found in Article 250 of the Constitution but there is no definition of this expression in the Constitution or elsewhere. The Public Accounts Committee which reported on the Audit and Appropriation Accounts of 1949-50 have accepted the note prepared by the Finance Department and appended to that report a note regarding the interpretation of this term. According to that interpretation *inter alia* where certain expenditure exceeds the amounts specified therein, it has to be treated as a 'new service'. The value of defining the expression 'new service' so as to include certain items of expenditure is that it enables the Legislature to be informed of these items of expenditure and to have an opportunity to debate them. In all the cases which will come up before this House later to-day it is not that the vote of the Legislature is required for the money since the money is met by re-appropriation but that an opportunity is afforded to the Legislature to discuss the desirability or otherwise of undertaking such expenditure. It was in this view, in order that Hon'ble Members might have an opportunity to debate these items of expenditure and in order to satisfy the recommendation of the earlier Public Accounts Committee that I have permitted the inclusion of these motions in today's list of business. I am sure that the Hon'ble Members will be able to discuss these demands even though they have had no opportunity of tabling cut motions. I might add that so far as these token demands are concerned, it is more usual to debate on the demand itself than to move cut motions, since the demand itself relates to specific items of expenditure and is not in the nature of a comprehensive grant such as comes up before the Legislature when the main estimates are voted.

Now, if the House so desires, we will take up these estimates for discussion after five of the Clock.

BUDGET FOR 1954-55—DEMANDS FOR GRANTS

Mr. SPEAKER.—As regards the demands, the timings I have noted are as follows:—

Demand No. 38	...	1-15 to 1-45
Demand No. 39	...	1-45 to 2
Demand No. 40	...	2 to 2-30
Demand No. 42	...	2-30 to 3
Demand No. 44	...	3-30 to 4
Demand No. 45	...	4 to 5

DEMAND No. 38.—WORKING EXPENSES—ELECTRICITY SCHEMES

XLI. RECEIPTS FROM ELECTRICITY SCHEMES

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 1,60,64,400 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Receipts from Electricity Schemes—Working Expenses'."

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narasipur).—Sir, I oppose the Demand. On the policy of rural electrification, I would like to submit to the House that the method adopted by the Government is far from satisfactory. There are many schemes already sanctioned relating to some districts. In some other districts schemes are not at all taken up. In certain districts not more than three or four works are taken up while in some other districts 10 to 20 works are taken. Since there are a large number of sanctioned estimates pending execution, no new schemes can be taken up in other districts because the works already sanctioned

and unfinished would need a lot of money and the allotment would be insufficient to take up new works. Therefore, Sir, while taking up schemes for rural electrification, it would be necessary to see whether there has been equal development in all districts. If not, Government should take up fresh works which would give benefit or which would benefit such of those districts wherein works have not been taken up. That is most important.

The second thing, Sir, which I would submit is that the policy of the Government in strictly adhering themselves to the percentages as regards rural electrification is working hard. At present, people are not very enthusiastic about rural electrification. But when electricity is introduced into that village it is possible and probable that the people of the village may take more and more to the use of electricity thereby assuring a larger percentage of return. Therefore, at the time of sanctioning the schemes, the stipulated percentage of return need not strictly be adhered to. It has been my experience that after the introduction of electrical schemes to a particular village, it has developed very much industrially, and after about five or six years, the electrical schemes have paid more to Government than at the beginning. And, therefore, I would request Government to keep in mind about the needs of particular villages and not to always insist on percentage.

Sir, the third point that I want to impress on this House is this: In 1949 certain departments were transferred from the Palace to the Government control. As a result of this transfer, such of those who were working in the Electrical Department of the Palace were merged in the Mysore Power and Light. In the service of the Palace, the employees used to get lower scales of salary than those in Government service. In the Palace service, these employees would get some other benefits apart from their salary. After the transfer, these officials have been deprived of the remuneration from the Palace and they have to entirely depend upon the scales of salary. Sir, I would very much like to know how Government can feel satisfied at the anomalous position of a second division clerk in the Government service getting basic salary of Rs. 40 while another clerk transferred from the Palace getting only Rs. 30 or Rs. 35. The first division clerks also, such of those that were in the service of the Palace are getting lower salaries than those employed in Government. Once the services have been transferred to Government, it is very necessary that the basic salary of these people should be raised to the same level that is prevailing in Government offices and the benefits that are being given to Government servants should be given to these people also. Sir, there have been many instances where, after the merger, such of those who were serving in the Palace and were retired, not having been given their pensions and great hardship is being experienced by those people. If the Government had not transferred these employees to the M.P.L. perhaps their conditions would have been much better. After these transfers were effected, the Palace have revised their scales of pay but these benefits will not accrue to these transferred officials for no fault of theirs. The Government's decision to transfer these people to M.P.L. was according to the agreement entered into between the Government and His Highness for their own convenience. But when the Department was transferred, these officials were not given the option either to stay in the Palace or to come back to Government institutions.

Therefore, I urge upon the Government to take immediate action and see that their scales of pay and allowances are brought up to the level of those in Government offices.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ (ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ—ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸುಮಾರು 4-5 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಯಾಸಿಟಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಇಳಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಅನೇಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.)

ಇಂಟರ್‌ಪೆರ್ಲೇಷನ್ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲ್ವೇಜು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಆಗಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಒಬ್ಬರು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಪೊಟಾರನ್ನು ನುಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೋಲ್ವೆಜ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪೋಲ್ವೇಜ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಈಗ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇರುವ ಚಾರ್ಜಿನ ವಿಷಯ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪುಡ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್‌ಗೆ 9 ಕಾಸು ಅಂತಲೂ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್‌ಗೆ 1½ ಆಣೆ ಅಂತಲೂ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಕೂಡ ನೇಮಕ ವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಮಿಟಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ರೈತ ಎರೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಿನೋಡಿ ಈಗಿರುವ ರೇಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸು ವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ದೆಯೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಪುಡ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್ ಎಂದು ಎರಡಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೇಟ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡು ತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗು ತ್ತವೆ. ರೈತ ತಪ್ಪುದಾರಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್‌ಗೇ ಒಂದು ರೇಟು, ಪುಡ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್‌ಗೇ ಒಂದು ರೇಟುಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರು ನುಳ್ಳು ಲೆಕ್ಕ ಬರೆಸುವುದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಡುವುದು ಈ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯು ವುದಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅವಕಾಶವಿದೆ ; ಇದು ಅನ್ಯಾಯ ವಲ್ಲವೇ ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗ ರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವು ಭಾಗ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಗೇ ಒಂದು ರೇಟು, ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಟು ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ? ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ವಾಟರ್ ರೇಟು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ಸರ್ಕಾರ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಪುಡ್‌ಕ್ರಾಪ್ಸು, ನಾನ್ ಪುಡ್ ಕ್ರಾಪ್ಸು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೇಟು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ರೇಟು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥವೋ ಗೊತ್ತಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯು ತ್ತಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲೂ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯು ತ್ತಾರೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ; ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬಾವಿ ಯಿಂದ ಎತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಇವನು ಹೆಚ್ಚು ರೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬೆಳೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೆಳೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪಾಪಣ್ಣ.—ಎರಡು ಬೆಳೆ ಆದರೂ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ನ್ಯಾಯವಾದ ರೇಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. 1½ ಆಣೆಯಂತೆ ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಎಕರೆಗೆ 150 ರೂಪಾಯಿ ಎರೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಚಾರ್ಜಸ್‌ನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ನಾರಾ ಬಯಲನಲ್ಲಿ 10 ರೂಪಾಯಿ ವಾಟರ್ ರೇಟು ಯಾವ ಬೆಳೆ ಗಾದರೂ ಸರಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಪಡಿಸುವುದು ಆಗಬಾರದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಾರ್ಜಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ವಥಾ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಯಾವ ರೇಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೇಟನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ವಾಗಿದ್ದ ಸಮಿತಿ ಅಂಕ ಅಂಶ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 1½ ಆಣೆಯಂತೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿರತಕ್ಕ ದರ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಒಂದಾಣೆಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ 1½ ಆಣೆಯುಂತೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡು ವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಪುಡ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್, ನಾನ್ ಪುಡ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ನೋಟ್‌ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದರವನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬನವನಗುಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಲೈಟ್ಸು, ವೈರ್ಸ್, ಇವುಗಳು ಸರಿ ಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳ್ಳದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎರೆಕ್ಟ್ರೀ ಕ್ಯೂಷನ್ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಕ್ಕ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಎರೆಕ್ಟ್ರೀಕ್ಯೂಷನ್ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

* ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊನ ನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮನವಿ ನಂಬರು 38ರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದೆ. ವಿದ್ಯು ಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ—ಬರೀ ದೀಪಗಳಿಗಲ್ಲ—ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ ನಂಕಟದ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿ ಕೂಲಿಗಾರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ

ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಸಾಹುಕಾರರು ಯಾವ ರೀತಿ ತಮಗೆ ಕೆಲಸ ಬಿದ್ದಾಗ ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವ ರನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಆ ಒಂದು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೆಂಪ್ರೊರರಿ, ಎಂದು ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಚೆಂಗೂಲಿ ಕೂಲಿ ಗಾರರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 10-15 ವರ್ಷ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಒಂದು ರೆಕಗ್ನಿಷನ್ ಸಹ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಈರೀತಿಯಾಗಿರು ವವರು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಅಥವಾ 100 ಜನ ಆದರೆ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಹಸ್ರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥವರಿನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ನಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವುದುಂಟು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವಿರುವಾಗ ಇವರ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಜೆಂಪ್ರೊರೆರಿಯೆಂದು ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ರದ್ದುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲರುವ ಎಲ್ಲಾ ನೌಕರರಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ಇತರ ನೌಕರರಿಗಿರುವ ಅನು ಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ; ಆದರೂ ಕೂಡ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು. ಇಲಾಖಾ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಜು ಯೇಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಆಗಿರುವವರು ಎಂದು ಭೇದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಆಗಿರುವವರು ಕೂಡ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್‌ನಂತೆ ಅವರಷ್ಟೇ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ತೀರಾ ಕನಿಷ್ಠ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಆದವರಿಗೆ ಇವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಗಿಂತ ಮೆಡಿಕಲ್ ಇಲಾಖೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿಗೂ ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಗಾರ್ಡ್ ಎಂದು ವರ್ಗಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೀಪ 24 ಗಂಟೆಯೂ ಇರಬೇಕೆಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರು ತ್ತದೆ. ದೀಪ ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳು ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಿವಸವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ಕೆಲಸದವರು ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ತಾತ್ಪರ್ಯ ವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 24 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ಷಣ ಬೇಕಾದರೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬೀಳಬಹುದು. ರಾತ್ರಿ ಅಥವ ಹಗಲು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲೆ ಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಣದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಕೂತು ಕಾಗದ ಬರೆಯುವ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹೊಡೆದು ಒಳಗೆ ಬಿಡುವ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದು ಸರಕಾರಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರವರ ಕೆಲಸದ ರೀತಿನೀತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಲೋಕಲ್ ಅಲೋಯೆನ್ಸ್ ಇದೆ; ಜೋಗ್, ಷಿಂಷಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾವತಿಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ 2 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಸ್ತಿಯಿದೆ, ಮಿಕ್ಕವರಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್ ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾರಣ ಹೇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆಡಿಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯ ವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ; ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿ ಯರಿಂಗ್ ಸರ್ಕಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಂಥ ಸರ್ಕಲ್ ಒಂದಿದೆ. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಡ, ಜೇಬಲ್, ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಹೇಗೆ ಬಹಳ ಟೀಕೆ ಟಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಆದೇ ರೀತಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಾಗುವ ಅಂದಾಜು ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನುಮಾರು 60 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗಬಹುದು, ಬಿಲ್ಲು ಯಾವುದೂ ತಕ್ಷಣ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಬಿಲ್ಲು ಬಹಳ ದೂರ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಅನಂತರ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ವಾಪಸು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗಲು ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರಬೇಕಾದ ಬಿಲ್ಲು ಪಾವತಿ ಯಾಗದೆ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, 20 ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ 60-100 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಹಣುಬೇಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಏಕೆ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲರುವ ನೌಕರ ರನ್ನು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಬಾರದು? ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡು ವಾಗ ಅದರಲ್ಲೇ ಇದನ್ನೂ ಇಂಚಿಗ್ರೇಟ್ ಮಾಡಬಹು ದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೆನ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜನರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳುವವರಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾರ್ಟಂಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ವಾರಸುದಾರರು ಪಡೆಯಲು ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನಿಧಾನಮಾಡಿದರೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಪೆನ್‌ಷ್ಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ವಯಸ್ಸಾದಮೇಲೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗಂಡಸರಿಗೂ ಪೆನ್‌ಷ್ಷನ್ ಇದೆ. ಅದೇ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ನಲ್ಲಬೇಕಾದ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಡಮಾಡಿದರೆ, ತಕರಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲಾಖೆಯವರೇನು ಬೇಡಿಕೆ ನಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಇಕ್ವಿಪ್ಮೆಂಟ್‌ಗಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಆಕ್ರೋಶದ ಗದಾ ಪ್ರಹಾರಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ನಾನು ಆರೋಪಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗಿದೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರು, ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಏನಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—Mr. Speaker, Sir, comrade Gopala Gowda is talking on behalf of the labourers. I have spent a great part of my life working in the fields and he will be only carrying coal to New Castle to tell me about the difficulties of the labourers. He was talking of indiscriminate transfers. Certainly, we should not have any indiscriminate transfers at all. He was talking about pensions. No proposals are pending. The same rules that apply to the employees of other departments apply to this department also. Sri Srinivasa Iyengar was talking about discrimination from district to district. We have not got anything like that in this department at all. As a matter of fact, there is one difficulty for rural electrification or I. P. sets. As I was telling the other day to another member, there are some places where we have more I. P. sets. It all depends on two or three important factors and that is, there the need is much greater. We could not have had as many sets in Chikmagalur or Shimoga as we have in Kolar or Tumkur where you get less rainfall. Because there will be practically no rain in Chitaldrug and Kolar, people there are naturally anxious to go after this. Then, Sir, he was talking about those who came from the Palace to this department. Some of them are unqualified and we are asked to retain them in the grades they were getting in the Palace.

Sri P. R. Ramaiya raised a very important question, that is about underground cable. The necessity about this is very keenly felt and we are doing our utmost to have underground cable system as quickly as possible. It requires enormous amount of money and I can assure the Hon'ble House that we will do it quickly.

Another important question was raised by Sri Papanna regarding the rates that we are charging for food crops, and commercial crops for I. P. sets in general. I have already said when the demand was discussed that these charges are much lower than the charges in other parts of India. I think we have no idea of higher rates for food crops. But for commercial crops I do not think that the Hon'ble Member who was speaking so much in favour of commercial crops was quite just and fair; the crops fetch huge amount of profit. I think they are entitled to better rate than crops like ragi or paddy. He was telling about the difference—why should we make difference between commercial crops and so on. I think it is these crops that are bringing huge profits. And besides this, if these people are going to use other means of lifting water they would have to pay much more.

Sir, my time is up and I will refer to only one matter, *i.e*, about complaints raised about the temporary people. I may bring to his knowledge that we recently have passed an order and as a result of that those people who have been working now on temporary basis will be confirmed. With this explanation I hope the House will pass the demand.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That a sum not exceeding Rs. 1,60,64,400 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Receipts from Electricity Schemes—Working Expenses'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 39—ROAD TRANSPORT SCHEMES

XLVI.-A. RECEIPTS FROM ROAD TRANSPORT SCHEMES—WORKING EXPENSES.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 47,50,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1955, in respect of 'Receipts from Road Transport Schemes—Working Expenses'."

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—I have got up to give compliments to the Road Transport Minister regarding the running of the department. There is a sense of security in the minds of the passengers who travel . . . .

Mr. SPEAKER.—Incidentally if you desire you may refer to Demand No. 43 also though it is not moved now, because I have not allotted any time for that demand. Only one member can speak. That is all.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—At the outset may I point out that there is a sense of security in the mind of the passenger who travels in Government buses, because even if the passenger arrives at the bus stand late by forty-five minutes, he is quite sure that he can catch the bus ! Because the bus which is scheduled to leave Bangalore at 12 o'clock will leave at 1 P.M. Soon after the passenger gets into the bus, he will enjoy undisturbed journey, because no police officer will go and check the bus on account of instructions given by the Hon'ble Home Minister (*Laughter*). The drivers and conductors are very liberal to the passengers who are standing by the roadside and the conductors will take in all passengers and issue tickets liberally. A bus which is capable of accommodating only 30, by the generosity of conductors will be made to accommodate nearly 50 passengers. Further, passengers need not spend anything to carry the luggage to their houses, because by the time a passenger reaches his destination, the luggage will have been carried away by others. So to some extent the cost that he is to incur will be saved.

After they travel over a certain distance, the passengers will be made to enjoy or will be forced to enjoy certain rest because the bus will automatically stop on the road. Nobody knows where the defect lies ! The passengers must wait till a relief bus arrives. Thus a ticket holder in a Government bus enjoys the benefit of travelling in two buses.

Further, the passenger in the bus will enjoy very good music. This is a kind of noise produced by the jolting of the bus bodies and other sounds produced by differential, shutters, etc.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member wish to pass all these remarks when new buses are going to be purchased ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Again during the rainy season in some of the old buses, passengers will have very nice bath, free of cost since the roof and the shutters will have been damaged. Since buses are parked in open yard the Government need not spend anything for the cleaning of the buses. No cleaners need be employed and to that extent it is a savings to the department.

Some of the items of expenditure are not included in the expenditure column in their enthusiasm to show profit to the department. For example, they have not provided anything for insurance premium. Premium will be about Rs. 350 per bus under the comprehensive insurance scheme. That comes to about Rs. 45,000 for 150